

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
СТОМАТОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра дитячої стоматології**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан стоматологічного факультету

Євген КОСТЕНКО
доктор медичних наук,
професор закладу вищої освіти
«30» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 42. «Дитяча хірургічна стоматологія»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	221 Стоматологія
Освітня програма	Стоматологія
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська, англійська

Ужгород 2023

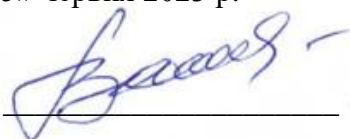
Робоча програма навчальної дисципліни «**Дитяча хірургічна стоматологія**» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань **22 «Охорона здоров'я**», спеціальності **221 «Стоматологія»** предметної спеціальності (спеціалізації) «**Дитяча стоматологія**» освітньої програми «**Стоматологія**». Ужгород: УжНУ, 2023. 24 с.

Укладачі:

Мельник В. С., кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри дитячої стоматології
Зомбор К. В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології
Білищук Л. М., кандидат медичних наук, доцент

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології протокол № 5 від «15» червня 2023 р.

Завідувач кафедри

доц. Володимир МЕЛЬНИК

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету

протокол № 11 від «30» червня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії

проф. Оксана КЛІТИНСЬКА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 90	5
Кількість модулів – 1	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	9
	Лекції:
	10
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	Практичні:
	58
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:
	22

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» є оволодіння основними стоматологічними маніпуляціями та методами діагностики у дітей з хірургічними стоматологічними захворюваннями для постановки діагнозу і вибору правильного методу лікування; формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7);

- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);
- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 4);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області. (ФК 6);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК12);
- спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (ФК 13);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);
- Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності. (ФК 17);

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» є опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 5. Англійська мова професійного спрямування
- ОК 6. Історія медицини
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 8. Медична інформатика
- ОК 9. Медична хімія

- OK 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- OK 11. Медична біохімія
- OK 12. Анатомія людини
- OK 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- OK 14. Фізіологія
- OK 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- OK 16. Клінічна анатомія та оперативна хірургія
- OK 17. Пропедевтика внутрішньої медицини
- OK 18. Гігієна та екологія
- OK 19. Патоморфологія
- OK 20. Патофізіологія
- OK 21. Фармакологія
- OK 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- OK 23. Пропедевтика ортопедичної стоматології
- OK 24. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології
- OK 25. Підготовка офіцерів запасу галузі знань “Охорона здоров’я”. Спеціальність “Стоматологія”.
- OK 26. Внутрішня медицина (у тому числі інфекційні хвороби та епідеміологія, клінічна фармакологія)
- OK 27. Хірургія (у тому числі онкологія та нейрохірургія)
- OK 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики
- OK 30. Профілактика стоматологічних захворювань
- OK 32. Терапевтична стоматологія
- OK 33. Хірургічна стоматологія
- OK 34. Ортопедична стоматологія
- OK 35. Ортодонтія
- OK 36. Фтизіатрія
- OK 37. Педіатрія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Дитяча хірургічна стоматологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов’язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань	ПРН 3

Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Визначити тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10
Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21

Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22
23. Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 23

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
1. Демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації у клініці дитячої терапевтичної стоматології.	ПРН 19
2. Вміння застосовувати основний стоматологічний інструментарій, матеріали та стоматологічне обладнання в дитячій стоматології.	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3
3. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати <ul style="list-style-type: none"> - Анатомо-фізіологічні особливості будови м'яких тканин та щелеп. - Особливості іннервації щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД). - Особливості розташування фізіологічних отворів та виходу судинно-нервових пучків на кістках в залежності від віку дитини. - Показання та протипоказання до проведення місцевих видів знеболення тканин ЩЛД (аплікаційне, інфільтраційне, провідникове). - Сучасні місцевознеболювальні засоби, їх вибір, способи визначення переносимості анестетиків. - Алгоритм виконання провідникових анестезій у дітей різного віку. - Місцеві та загальні ускладнення під час проведення анестезій, їх профілактика та методи лікування. - Показання до проведення хірургічних втручань у ЩЛД у дітей з використанням загального знеболення. - Анатомічні особливості будови тимчасових та постійних зубів, щелеп, їх іннервацію та васкуляризацію. - Терміни фізіологічної зміни зубів у дітей. - Покази та протипокази до видалення тимчасових зубів у дітей. - Покази та протипокази до видалення постійних зубів у дітей. - Хірургічний інструментарій для видалення зубів у дітей. - Етапи видалення зубів. - Особливості методики видалення тимчасових та постійних зубів . - Місцеві ускладнення під час та після видалення зубів, їх профілактика та лікування. - Особливості видалення зубів у дітей із захворюваннями серцево-судинної та ендокринної систем, а також із - захворюваннями системи крові. - Особливості будови та розвитку щелеп та щелепних м'яких тканин у дітей різного віку та їх вплив на перебіг запальних процесів. - Клінічний перебіг гострого та хронічного періоститу щелеп одонтогенного та неодонтогенного походження. - Клініко-лабораторні критерії диференційної діагностики гострих та хронічних періоститів. - Лабораторне обстеження та інтерпретація результатів дослідження 	ПРН 1 ПРН 2 ПРН 3 ПРН 4 ПРН 6 ПРН 7 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 15 ПРН 17

- дитини, хворої на періостит щелепи.
- Методи знеболення для виконання періостотомії.
- Принципи хірургічного лікування періоститів щелеп.
- Принципи медикаментозного лікування періоститів щелеп.
- Показання та методи фізіотерапевтичного лікування періоститів щелеп.
- Профілактику розвитку ускладнень.
- Особливості будови, розвитку, васкуляризації та іннервації кісток щелеп та навколощелепних м'яких тканин у дітей різного віку.
- Етіологію та патогенез гострих остеомієлітів.
- Клінічний перебіг гострого остеомієліту одонтогенного та неодонтогенного походження.
- Критерії діагностики та диференційної діагностики гострих запальних процесів кісток.
- Рентгенологічні ознаки при остеомієлітах щелеп.
- Методи лабораторного обстеження дитини, хворої на остеомієліт щелепи.
- Комплексне лікування остеомієліту щелеп різного генезу та перебігу.
- Особливості хірургічного лікування гострого остеомієліту щелеп.
- Ускладнення при гострих остеомієлітах та їх профілактику.
- Етіологію та патогенез хронічних остеомієлітів.
- Клінічний перебіг хронічного остеомієліту одонтогенного та неодонтогенного походження.
- Критерії діагностики та диференційної діагностики хронічних запальних процесів кісток.
- Рентгенологічні ознаки при остеомієлітах щелеп.
- Методи лабораторного обстеження дитини, хворої на остеомієліт щелепи.
- Комплексне лікування остеомієліту щелеп різного генезу та перебігу.
- Особливості хірургічного лікування хронічного остеомієліту щелеп.
- Ускладнення при хронічних остеомієлітах та їх профілактику.
- Особливості будови лімфатичної системи у дітей.
- Топографо-анатомічний розподіл груп лімфатичних вузлів ЩЛД.
- Особливості перебігу запальних процесів м'яких тканин у дітей.
- Визначення термінів «лімфаденіт», «періаденіт», «аденофлегмона».
- Класифікацію лімфаденітів ЩЛД за етіологічним чинником, глибиною розташування, анатомо-топографічним розташуванням, клінічним перебігом.
- Методи обстеження дитини із гострим та хронічним лімфаденітом ЩЛД.
- Клінічні прояви різних форм лімфаденітів ЩЛД.
- Особливості клінічних проявів захворювань, з якими проводять диференційну діагностику лімфаденітів.
- Нормальний склад периферичної крові у дітей різного віку та зміни показників її при лімфаденітах.
- Додаткові методи дослідження лімфатичних вузлів у дітей.
- Загальні положення хірургічного лікування аденоабсцесів ЩЛД та лінії розтинів залежно від їх локалізації.
- Фази загоєння рани після розтину аденоабсцесу.
- Принципи медикаментозної терапії гострих та хронічних лімфаденітів.
- Фізіотерапевтичні методи лікування гострих та хронічних лімфаденітів ЩЛД.
- Топографо-анатомічні ділянки обличчя, їх межі та сполучення.

- Особливості перебігу запальних процесів м'яких тканин у дітей.
- Визначення термінів «запальний інфільтрат», «набряк», «абсцес», «флегмона», «аденоабсцес», «аденофлегмона».
- Класифікацію абсцесів та флегмон ЩЛД за шляхом проникнення збудника, глибиною розташування, анатомо- топографічним розташуванням навколо щелеп.
- Використання додаткових методів дослідження та показання до їх проведення.
- Нормальний склад периферичної крові у дітей різного віку та зміни його при абсцесі та флегмоні.
- Клінічні прояви поверхневих та глибоких абсцесів і флегмон ЩЛД.
- Клінічні прояви захворювань з якими проводять диференційну діагностику абсцесів та флегмон.
- Ускладнення абсцесів та флегмон різної локалізації.
- Загальні положення хірургічного лікування абсцесів і флегмон ЩЛД. Лінії розтинів абсцесів та флегмон
- залежно від їх локалізації. Види дренажів.
- Фази ранового процесу, їх характеристику, препарати, які використовують в різних фазах.
- Принципи медикаментозної терапії абсцесів та флегмон.
- Фізіотерапевтичні методи лікування абсцесів та флегмон.
- Особливості анатомо-функціональної будови СНЩС в залежності від віку дитини.
- Визначення термінів «артрит», «контрактура», «анкілоз», «вторинний деформуючий остеоартроз».
- Основні етіологічні чинники виникнення гострих та хронічних захворювань СНЩС.
- Основні клінічні прояви гострого та хронічного артрити, вторинного деформуючого остеоартрозу, анкілозу.
- Основні та додаткові методи обстеження дитини з захворюваннями СНЩС.
- Рентгенологічну картину СНЩС в нормі, та її зміни при гострих та хронічних захворюваннях.
- Лікувальну тактику при гострих та хронічних захворюваннях СНЩС.
- Групи лікарських засобів, які застосовуються при лікуванні гострих та хронічних запальних процесів СНЩС, механізм їх дії.
- Фізіотерапевтичні методи лікування захворювань СНЩС.
- Принципи хірургічних втручань при деформуючому остеоартрозі і анкілозі.
- Ускладнення захворювань СНЩС та їх профілактику.
- Топографічну анатомію та розташування вивідних протоків великих та малих слинних залоз.
- Класифікацію запальних захворювань слинних залоз у дітей.
- Етіологічні чинники, що призводять до виникнення запальних захворювань слинних залоз у дітей та методи їх профілактики.
- Клінічні прояви та диференційно-діагностичні ознаки гострих та хронічних запальних захворювань слинних залоз у дітей.
- Клінічні прояви захворювань, з якими проводиться диференційна діагностика запальних захворювань слинних залоз.
- Методи обстеження хворих з захворюваннями слинних залоз.
- Принципи лікування та реабілітації хворих з гострими та хронічними запальними захворюваннями слинних залоз.

<ul style="list-style-type: none"> - Топографо-анатомічні ділянки обличчя, їх межі та сполучення. - Особливості перебігу фурункулів, карбункулів з локалізацією в ЩЛД. - Визначення термінів «фурункул», «карбункул», «фурункульоз». - Класифікацію фурункулів, карбункулів ЩЛД. - Клінічні прояви фурункулів та карбункулів ЩЛД. - Нормальний склад периферійної крові у дітей різного віку та зміни показників її при фурункулах, карбункулах ЩЛД. - Загальні положення хірургічного лікування фурункулів та карбункулів ЩЛД, лінії розтинів залежно від їх локалізації. - Принципи медикаментозної терапії фурункулів, карбункулів ЩЛД - Застосування фізіотерапевтичних методів лікування фурункулів ЩЛД, механізм їх дії та від призначення в залежності перебігу процесу. - Ускладнення фурункулів, карбункулів ЩЛД та їх профілактику. 	
<p>4. У результаті вивчення навчальної дисципліни “Дитяча хірургічна стоматологія” студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Провести клінічне обстеження хворого. Визначити покази та протипокази до виду знеболення необхідного хірургічного втручання. - Вибрати метод місцевого знеболення відповідно до віку дитини і необхідного хірургічного втручання. - Вміти провести алергічну пробу на анестетик та оцінити її результат. - Володіти технікою виконання ін’єкційних анестезій, з урахуванням віку дитини та виду хірургічного втручання. - Провести профілактичні заходи та лікування ускладнень, які можуть виникати під час та після проведення знеболення. - Провести клінічне обстеження хворого. Визначити показання та протипоказання до видалення зубів. - Вибрати хірургічний інструментарій для видалення зуба відповідно до його анатомічної будови. - Видалити тимчасові та постійні зуби. - Надати рекомендації батькам дитини після операції видалення зуба. - Складати план попередньої підготовки до видалення зубів у дітей із супутніми соматичними захворюваннями. - Обрати інструментарій і зупинити кровотечу, яка виникла під час та після видалення зуба. - Провести профілактичні заходи та лікування місцевих ускладнень, які виникають під час та після видалення зуба. - Провести обстеження дитини, хворої на періостит щелепи. - Призначити та інтерпретувати результати рентгенологічного обстеження пацієнта з хронічним та за показаннями з гострим періоститом. - Призначити та оцінити результати лабораторних аналізів дитини, хворої на гострий періостит. - Скласти план лікування дитини, хворої на гострий та хронічний періостит щелепи. - Визначити показання до ендодонтичного лікування або видалення «причинного» зуба у разі одонтогенного періоститу. - Визначити вид знеболення для проведення оперативного втручання у дитини з періоститом. Провести провідникове та інфільтраційне знеболення. - Виконати за показаннями видалення зуба та періостотомію, дренажування осередку. - Призначити за показаннями медикаментозну терапію. 	

- Скласти план реабілітації дитини, хворої на гострий та хронічний періостит щелепи.
- Діагностувати гострий одонтогенний остеомієліт щелеп.
- Діагностувати гострий гематогенний остеомієліт щелеп.
- Проводити диференційну діагностику гострих остеомієлітів щелеп з періоститами, абсцесами, флегмонами відповідних локалізацій, саркомою Юїнга.
- Оцінити результати лабораторних та рентгенологічних досліджень при остеомієлітах щелеп.
- Призначити комплекс лікувальних заходів при гострих остеомієлітах.
- Визначати лікувальну тактику при гострому гематогенному остеомієліті щелеп.
- Обрати метод знеболення при лікуванні гострих остеомієлітів.
- Виконати видалення причинного зуба та періостотомію щелеп при лікуванні гострих остеомієлітів.
- Діагностувати хронічний одонтогенний остеомієліт щелеп.
- Проводити диференційну діагностику загострення хронічних остеомієлітів щелеп з періоститами, абсцесами, флегмонами відповідних локалізацій, саркомою Юїнга.
- Проводити диференційну діагностику хронічного одонтогенного остеомієліту щелеп у дітей з пухлинами та пухлиноподібними новоутвореннями одонтогенного та остеогенного походження.
- Оцінити результати лабораторних та рентгенологічних досліджень при остеомієлітах щелеп.
- Призначити комплекс лікувальних заходів при хронічних остеомієлітах.
- Обрати метод знеболення при лікуванні хронічних остеомієлітах.
- Виконати видалення причинного зуба та періостотомію щелеп при лікуванні хронічних остеомієлітів.
- Провести обстеження основних груп лімфатичних вузлів у дітей.
- Виявити наявність ознак запалення лімфатичного вузла.
- Розшифрувати дані додаткових методів досліджень (крові, сечі, УЗД).
- Діагностувати гострий серозний та гострий гнійний лімфаденіт.
- Діагностувати хронічний гіперпластичний лімфаденіт.
- Діагностувати хронічний гнійний лімфаденіт.
- Провести диференційну діагностику гострого серозного та гострого гнійного лімфаденіту між собою.
- Провести диференційну діагностику хронічних форм лімфаденітів між собою, з пухлинами, пухлиноподібними новоутвореннями або метастазами злоякісної пухлини.
- Призначити комплексне лікування дитини з гострим лімфаденітом.
- Обрати тактику лікування хронічних гіперпластичних лімфаденітів.
- Проводити обстеження дитини з абсцесом та флегмоною.
- Призначити та проаналізувати результати дослідження крові та сечі дітей у різні вікові періоди та залежно від перебігу запального процесу.
- Проводити диференційну діагностику поверхневих та глибоких абсцесів та флегмон ЩЛД.
- Обрати хірургічну тактику лікування абсцесів та флегмон ЩЛД різної локалізації.
- Проводити розтин поверхневих абсцесів з локалізацією в межах однієї ділянки, встановити та замінити дренаж.
- Призначити комплексну медикаментозну терапію дітям з абсцесами та

<p>флегмонами ЩЛД.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обрати препарати для місцевого лікування абсцесів та флегмон з урахуванням фази ранового процесу. - Призначити фізіотерапевтичні методи лікування в залежності від фази ранового процесу. - Провести клінічне обстеження дитини із захворюванням СНЩС (опитування, огляд, пальпація, визначити обсяг рухів). - Призначити додаткові методи обстеження та інтерпретувати їх дані (ортопантомограма, МРТ, КТ, 3D КТ). - Проводити диференційну діагностику гострих та хронічних запальних захворювань СНЩС. - Визначати лікувальну тактику при гострих та хронічних запальних захворюваннях СНЩС в залежності від віку дитини. - Визначити лікувальну тактику при кістковому анкілозі. - Вміти обстежити дитину, в якій виявлені ознаки захворювання слинних залоз. - Вміти діагностувати наявність запального процесу у слинній залозі (епідемічний, вірусний, бактеріальний сіаладеніт; паренхіматозний та інтерстиційний сіаладеніт, калькульозний субмаксиліт). - Провести диференційну діагностику між гострими та хронічними сіаладенітами, інш. запальними захворюваннями цієї ділянки, а також із пухлинами, пухлиноподібними новоутвореннями даної локалізації. - Вміти інтерпретувати результати додаткових методів діагностики при захворюваннях слинних залоз (лабораторні показники крові, слини; УЗД; сіалографії). - Призначити схему лікування при гострих захворюваннях слинних залоз (епідемічний, вірусний, бактеріальний сіаладеніт). - Призначити схему лікування при хронічних захворюваннях слинних залоз (паренхіматозний та інтерстиційний сіаладеніт, калькульозний субмаксиліт). - Провести профілактичні лікувальні заходи при хронічних захворюваннях слинних залоз. - Провести обстеження дитини та діагностувати фурункули та карбункули ЩЛД у дітей. - Провести диференційну діагностику між фурункулом та карбункулом ЩЛД. - Провести диференційну діагностику між абсцесом (флегмоною та фурункулом (карбункулом) ЩЛД). - Призначити додаткові методи обстеження та оцінити їх результати. - Вибрати умови лікування, хірургічну тактику, метод знеболення. - Призначити медикаментозне лікування дітям з фурункулами та карбункулами ЩЛД. - Призначити фізіотерапевтичні методи при лікуванні фурункулів та карбункулів, залежно від клінічного перебігу. - Проводити профілактику ускладнень фурункулів та карбункулів. 	
---	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- опитування на практичних заняттях;
- виконання індивідуальних та групових теоретично-практичних завдань під час практичних занять та самостійної роботи студента;
- вирішення типових клінічних задач (відповідно до етапів заняття);
- виконання тестових завдань/тестовий контроль (відповідно до етапів заняття);
- контроль та корекція рівня професійних вмінь та навичок;
- аналіз та оцінка результатів клінічної роботи;
- модульний контроль;
- підсумковий контроль;
- залік, іспит.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям та під час індивідуальної роботи викладача зі студентом.

Контроль теоретичних знань:

- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу
- Письмовий теоретичний контроль.
- Письмове тестування.

Контроль практичних навичок та вмінь:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форми модульного контролю

Модульний контроль (МК) проводиться на практичному занятті модулю (згідно розкладу). МК складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (практичні заняття) з дисципліни «Ортодонтія» та за умови набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Контроль теоретичних знань:

- Індивідуальне усне опитування.
- Письмове вирішення тестових завдань.
- Письмовий теоретичний контроль

Практичні навички та вміння:

- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Форма підсумкового модульного контролю:

Підсумковий модульний контроль проводиться на заключному практичному занятті згідно розкладу. Складається студентом за умови відсутності академічної заборгованості (лекції та практичні заняття) з дисципліни «Дитяча хірургічна стоматологія» та за умови

набору мінімальної кількості балів за поточну успішність (не менше 35, що відповідає за національною шкалою оцінці «3»).

Теоретичні знання та практичні навички:

- Письмове вирішення тестових завдань.
- Індивідуальне усне опитування теоретичного матеріалу.
- Індивідуальний контроль практичних навичок та їх результатів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота																			Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3									100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	Т 19	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	19	38
Практичні навички	15	15
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	7	7
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	10	10
Презентація	1	5
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	1	20
Разом		100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «**добре**» (82-89 балів, **B**) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «**добре**» (74-81 бал, **C**) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «**задовільно**» (64-73 бали, **D**) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «**задовільно**» (60-63 бали, **E**) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «**незадовільно**» (35-59 балів, **FX**) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «**незадовільно**» (35 балів, **F**) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «**відмінно**» (90-100 балів, **A**) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;

- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;

- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «**добре**» (82-89 балів, **B**) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «**добре**» (74-81 бал, **C**) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «**задовільно**» (64-73 бали, **D**) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «**задовільно**» (60-63 бали, **E**) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «**незадовільно**» (35-59 балів, **FX**) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «**незадовільно**» (35 балів, **F**) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню вивчення усіх тем модуля, на останньому практичному занятті. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою.

Підсумковий модульний контроль складається із таких етапів.

I - етап – письмова відповідь на тестові завдання (бланковий або комп'ютерний тестовий контроль). Студент відповідає на 20 тестів з тем кожного змістового модуля. Максимальна кількість - 60 тестових завдань.

II - етап – письмова (або усна) відповідь на питання з матеріалу підсумкового модуля. Студент отримує 3 питання, на які повинен відповісти. Питання віддзеркалюють матеріал кожного змістового модуля і відповідають темам лекцій, практичних занять і СРС, які входять до підсумкового модуля

III - етап – перевірка знання практичних навичок.

Максимальна кількість балів за 100 бальною шкалою, що присвоюється студентам при засвоєнні модулю (залікового кредиту) – 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті

Відповідно до чинного законодавства України та Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання, здобутих у неформальній освіті (від 03 березня 2020 р., <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22966>) здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Визнання таких результатів можливо тільки для навчальних дисциплін, які починають викладатися із другого семестру.

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, можливо якщо такі відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей. Загалом за період навчання результати навчання в неформальній освіті можуть бути зараховані в обсязі не більше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою.

Види неформальної освіти, результати яких можуть бути перезараховані: тематичні удосконалення, вебінари, курси, стажування, практики, тренінги, майстер-класи (ворк-шопи), організовані на платформах «Prometheus», «Coursera», закладів вищої освіти та офіційних провайдерів БПР, визнаних МОЗ України, участь у наукових форумах та конференціях, публікації у фахових наукових виданнях та виданнях, включених до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science». Тематика вказаних заходів та активності повинна відповідати змісту робочої програми (тематичні плани лекцій та практичних/семінарських занять).

Процедура визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті проводиться комісійно. Для цього здобувач вищої освіти не пізніше 30 календарних днів до завершення семестру (в якому вивчається навчальна дисципліна, щодо якої бажає провести перезарахування результатів навчання) подає до деканату факультету відповідну заяву та документи, які підтверджують факт отримання неформальної освіти (сертифікат, посвідчення, свідоцтво, освітні програми тощо). Відповідно до отриманої заяви деканат утворює предметну комісію у складі гаранта освітньої програми, завідувача відповідної профільної кафедри та науково-педагогічних працівників, які викладають відповідну навчальну дисципліну. Комісія формує висновок щодо обсягів кредитів ЄКТС, можливих для перезарахування та надає його керівництву факультету та на профільну кафедру, відповідно до Положення про порядок визнання в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» результатів навчання.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Знеболення та видалення зубів у дітей, запальні та травматичні захворювання тканин щелепно-лицевої ділянки.

Змістовий модуль 1. Знеболювання хірургічних втручань в щелепно-лицевій ділянці (ЩЛД) у дітей в умовах амбулаторії та стаціонару. Операція видалення тимчасових та постійних зубів у дітей різного віку.

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика перебігу запальних процесів тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Запальні процеси щелеп: гострі та хронічні періостити, гострий та хронічний одонтогенний та неодонтогенний (гематогенний, травматичний) остеомієліт. Запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у дітей. Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування, профілактики та реабілітація.

Змістовий модуль 3. Запальні захворювання м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей: лімфаденіти, абсцеси, флегмони, фурункули, карбункули. Специфічні запальні процеси (туберкульоз, актиномікоз, сифіліс, ВІЧ-інфекція та СНІД). Гострі та хронічні захворювання слинних залоз. Травматичні пошкодження м'яких тканин.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	Практичі заняття	самостійна робота
Модуль 1. Знеболення та видалення зубів у дітей, запальні та травматичні захворювання тканин щелепно-лицевої ділянки.				
Змістовий модуль 1. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД) у дітей. Знеболювання хірургічних втручань в ЩЛД у дітей в умовах амбулаторії та стаціонару. Особливості техніки провідникового знеболювання у дітей різного віку. Операція видалення тимчасових та постійних зубів у дітей. Загальні та місцеві ускладнення під час та після проведення знеболювання та видалення зубів у дітей різного віку, лікування та профілактика.				
Тема № 1: Анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів ЩЛД у дітей.	6	2	2	2
Тема № 2: Знеболювання хірургічних втручань в ЩЛД у дітей в умовах амбулаторії та стаціонару.	4		2	2
Тема № 3: Операція видалення тимчасових та постійних зубів у дітей.	4		2	2
Разом за змістовим модулем 1	14	2	6	6
Змістовий модуль 2. Запальні процеси щелеп: гострі та хронічні періостити, одонтогенний та неодонтогенний (гематогенний та травматичний) остеомієліт. Запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглобу (СНЩС) у дітей. Запальні одонтогенні кісти щелеп. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування та реабілітація.				

Ускладнення та їх профілактика.				
Тема № 4: Одонтогенний та неодонтогенний періостит щелеп. Клініка гострого та хронічного періоститу. Діагностика, диференційна діагностика. Комплексне лікування, профілактика.	8	2	4	2
Тема № 5: Гострий одонтогенний остеомиєліт щелеп у дітей. Діагностика, клініка, невідкладна медична та хірургічна допомога, реабілітація таких дітей. Профілактика захворювання.	8	2	4	2
Тема № 6: Гострий неодонтогенний (гематогенний, травматичний остеомиєліт) щелеп у дітей. Причини розвитку, особливості клінічного перебігу. Діагностика, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення та їх профілактика.	6		4	2
Тема № 7: Хронічний (одонтогенний та неодонтогенний) остеомиєліт щелеп у дітей. Клініко-рентгенологічні форми захворювання. Первинно-хронічний остеомиєліт. Діагностика, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення та їх профілактика.	4		2	2
Тема № 8: Гострі запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.	8	2	4	2
Тема № 9: Етіопатогенез хронічних захворювань СНЩС. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування хронічного артриту, вторинного деформівного остеоартрозу (ВДОА) та анкілозу.	4		2	2
Тема № 10: Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.	4		2	2
Разом за змістовим модулем 2	42	6	22	14
Змістовий модуль 3. Запальні захворювання м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД) у дітей: лімфаденіти абсцеси, флегмони, фурункули, карбункули, специфічні захворювання. Гострі та хронічні захворювання слинних залоз. Травматичні пошкодження м'яких тканин.				
Тема № 11: Гострі та хронічні, одонтогенні та неодонтогенні лімфаденіти ЩЛД.	4		4	
Тема № 12: Одонтогенні та неодонтогенні абсцеси ЩЛД.	4		4	
Тема № 13: Одонтогенні та неодонтогенні флегмони ЩЛД.	4		4	
Тема № 14: Фурункули та карбункули обличчя.	4		4	
Тема № 15: Специфічні запальні захворювання: актиномікоз, туберкульоз, сифіліс. СНІД та ВІЛ- інфекція: прояви в ЩЛД у дітей.	4		4	
Тема № 16: Гострі захворювання слинних залоз у дітей: епідемічний та неепідемічний паротит, калькульозний та некалькульозний субмаксиліт.	2		2	
Тема № 17: Хронічні захворювання слинних залоз у дітей: паротит, субмаксиліт.	2		2	
Тема № 18: Травматичні пошкодження м'яких тканин: забиття, гематома, садна, рани.	4	2	2	
Тема № 19: Опіки, відмороження.	4		2	2
Тема № 20: Підсумковий модульний контроль.	2		2	
Разом за змістовим модулем 3	34	2	30	2
Всього	90	10	58	22

6.3. План лекцій

№ п/п	Тема лекцій	Кількість годин
1	Анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів щелепно-лицевої ділянки (ЩЛД) у дітей. Місцеве та загальне знеболювання у дітей (види та методи місцевого знеболювання у дітей; показання, протипоказання). Показання, протипоказання до видалення зубів у дітей, техніка виконання; інструментарій для видалення зубів. Особливості видалення тимчасових та постійних зубів у дітей, профілактика ранніх та пізніх ускладнень.	2
2.	Загальна характеристика особливостей перебігу запальних процесів тканин ЩЛД у дітей. Гострі та хронічні періостити. Гострий та хронічний остеомієліт лицевих кісток. Класифікація, етіологія, патогенез, клінічні форми захворювання. Закономірності прояву у дітей різного віку. Діагностика, диференційна діагностика, методи лікування, ускладнення та їх профілактика. Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.	2
3.	Запальні процеси м'яких тканин ЩЛД у дітей (абсцеси, флегмони, лімфаденіти, фурункули, карбункули). Закономірності клінічного перебігу, діагностики, диференційної діагностики та комплексного лікування. Специфічні запальні захворювання.	2
4.	Анатомо-фізіологічні особливості будови слинних залоз, кронево-нижньощелепного суглоба у дітей різного віку. Запальні гострі та хронічні захворювання слинних залоз та СНЦС у дітей. Закономірності клінічного перебігу, діагностики, диференційної діагностики та лікування.	2
5.	Причини дитячого травматизму та його профілактика. Діагностика, клінічні прояви пошкоджень м'яких тканин ЩЛД в дитячому віці. Принципи пластичних операцій, що використовуються при хірургічній обробці ран. Вільна пересадка шкірних та шкірно-хрящових клаптів. Лікування та наслідки травматичних пошкоджень м'яких тканин обличчя у дітей.	2
	РАЗОМ	10

6.4. Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Анатомо-фізіологічні особливості розвитку та будови тканин і органів ЩЛД у дітей.	2
2.	Знеболювання хірургічних втручань в щелепно-лицевій ділянці (ЩЛД) у дітей в умовах амбулаторії та стаціонару.	2
3.	Операція видалення тимчасових та постійних зубів у дітей.	2
4.	Одонтогенний та неодонтогенний періостит щелеп. Клініка гострого та хронічного періоститу. Діагностика, диференційна діагностика. Комплексне лікування, профілактика.	4
5.	Гострий одонтогенний остеомієліт щелеп у дітей. Діагностика, клініка, невідкладна медична та хірургічна допомога, реабілітація таких дітей. Профілактика захворювання.	4

6.	Гострий неодонтогенний (гематогенний, травматичний остеомієліт) щелеп у дітей. Причини розвитку, особливості клінічного перебігу. Діагностика, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення та їх профілактика.	4
7.	Хронічний (одонтогенний та неодонтогенний) остеомієліт щелеп у дітей. Клініко-рентгенологічні форми захворювання. Первинно-хронічний остеомієліт. Діагностика, диференціальна діагностика, лікування, ускладнення та їх профілактика.	2
8.	Гострі запальні захворювання скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС) у дітей. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.	4
9.	Етіопатогенез хронічних захворювань СНЩС. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, принципи лікування хронічного артрити, вторинного деформівного остеоартрозу (ВДОА) та анкілозу.	2
10.	Запальні одонтогенні кісти щелеп від тимчасових та постійних зубів.	2
11.	Гострі та хронічні, одонтогенні та неодонтогенні лімфаденіти ЩЛД.	4
12.	Одонтогенні та неодонтогенні абсцеси щелепно-лицевої ділянки.	4
13.	Одонтогенні та неодонтогенні флегмони щелепно-лицевої ділянки.	4
14.	Фурункули та карбункули щелепно-лицевої ділянки.	4
15.	Специфічні запальні захворювання: актиномікоз, туберкульоз, сифіліс. СНІД та ВІЛ- інфекція: прояви в ЩЛД у дітей.	4
16.	Гострі захворювання слинних залоз у дітей: епідемічний та неепідемічний паротит, калькульозний та некалькульозний субмаксиліт	2
17.	Хронічні захворювання слинних залоз у дітей: паренхіматозний та інтерстиційний субмаксиліт.	2
18.	Травматичні пошкодження м'яких тканин: забиття, гематома, садна, рани.	2
19.	Опіки, відмороження.	2
20.	Підсумковий модульний контроль	2
	РАЗОМ	58

6.5. Самостійна робота

№.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Самостійне опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять:	12
1.1	Утруднене прорізування тимчасових та постійних зубів у дітей різного віку. Клінічні особливості та лікувальна тактика.	2
1.2	Інструментальні та лабораторні методи дослідження слинних залоз при їх захворюваннях у дітей.	2
1.3	Прояви захворювань крові в щелепно-лицевій ділянці у дітей. Лікувальна тактика.	2
2.	Індивідуальна СРС – огляд навчально-методичної літератури, написання рефератів, проведення наукових досліджень.	4
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю.	2
	РАЗОМ	12

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби:

1. питання I-III рівнів складності ;
2. тести II-III рівнів складності ;
3. задачі II-III рівнів складності ;
4. професійні алгоритми ;
5. таблиці;
6. навчальні альбоми;
7. орієнтовні карти для самостійної роботи з літературою;
8. методичні рекомендації
9. рекомендована література
10. Перелік теоретичних питань до диференційованого заліку з дисципліни “Дитячої хірургічної стоматології”.
11. Перелік практичних навичок до диференційного заліку з дисципліни “Дитячої хірургічної стоматології”.

Обладнання:

1. Інструменти для хірургічних маніпуляцій
2. Антисептичні розчини (фурацилін, хлоргексидин, етоній, мікроцид): для обробки ротової порожнини; для обробки ран.

Програмне забезпечення: Clinic Cards

Платформа для дистанційного навчання:

www.e-learn.uzhnu.edu.ua

www.meet.google.com

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Л.М. Яковенко, В.Г. Черкасов, І.Л. Чехова та ін. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку: підручник / Л.М. Яковенко, В.Г. Черкасов, І.Л. Чехова та ін. — 2-е видання. Київ: ВСВ Медицина; 2022. 496 с.
2. Мельник В. С., Горзов Л. Ф., Халак Р. О. Дитяча хірургічна стоматологія: Навчальний посібник. – Ужгород : 2020. – 92 с.
3. Л.М. Яковенко, Н.В. Кисельова Pediatric Oral and Maxillofacial Surgery: textbook Київ: ВСВ Медицина; 2020. 104 с.
4. Smith's Anesthesia for Infants and Children (Ninth Edition). Edited by 2017, Pages 1018-1034.e4
5. S. F. Malamed Medical Emergencies in the Dental Office, 7th Edition. Elsevier; 2015
6. Стоматологічний діагноз (за МКХ-10): навчальний посібник / В. А. Кльомін, П. В. Іщенко, І. В. Борисова [та ін.]. – Київ : Медицина , 2015, 214 С. : іл.
7. Local Anesthesia in Dentistry. Edition by Jacques A. Baart, Henk S. Brand. Springer; 2nd ed. 2017 edition (June 8, 2017), 204 p.

8. Мочалов Ю.О. Невідкладні стани в практиці хірургічної стоматології (методичні вказівки) / Ю.О. Мочалов, Н.М. Гема-Багіна, О.А. Дуло, Гелей В.М. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2022. – 32 с.

Допоміжна література

1. Дитяча терапевтична стоматологія за редакцією Хоменко Л.О. м.Київ, «Книга Плюс», 2019 р, 319 ст.
2. Хірургічна стоматологія : тестові завдання для підсумкового контролю для студентів VIII семестру стомат. Факультетів / Ю. О. Мочалов, П. П. Брехлічук, І. М. Шупяцький. – Ужгород : ФОП Марченко В. М., 2021. — 20 с.
3. Хірургічна стоматологія : тестові завдання для підсумкового контролю для студентів IX семестру стомат. факультетів / Ю. О. Мочалов, П. П. Брехлічук, І. М. Шупяцький. – Ужгород : ФОП Марченко В. М., 2021. — 20 с
4. Гелей Н.І., Гелей В.М., Вдосконалення методики проведення практичних навиків провідникової внутрішньокісткової. Поліпшення якості медичної освіти в Україні та ЄС. ISMA, Riga, latvia, 2023 С11-14.
5. Shupiatskyi IM, Shostak L, Mochalov YO, Molochanov IO, Bazun YV. Clinical pharmacology for dentists. Textbook for dental students. Kyiv: Kyiv International University, 2023. 370 p.
6. Shand JM. Paediatric oral & maxillofacial surgery. Aust Dent J. 2018 Mar;63 Suppl 1:S69-S78. doi: 10.1111/adj.12592. PMID: 29574813.
7. Mathison M, Pepper T. Local Anesthesia Techniques in Dentistry and Oral Surgery. 2023 Jun 1. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan–. PMID: 35593805.
8. Mohammed F, Fairouz Khan AT. Oral Leukoplakia. 2023 Jul 17. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2024 Jan–. PMID: 28723042.
9. Bertossi D, Barone A, Iurlaro A, Marconcini S, De Santis D, Finotti M, Procacci P. Odontogenic Orofacial Infections. J Craniofac Surg. 2017 Jan;28(1):197-202. doi: 10.1097/SCS.0000000000003250. PMID: 27930461.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис)

(Прізвище ініціали)